

Streszczenie konferencji

Choroby zakaźne 2023

Kompendium najnowszej wiedzy
która odbyła się w dniu 21 listopada 2023 roku
w Rezydencji Belweder Klonowa w Warszawie

Epidemiologia chorób zakaźnych 2023 i perspektywy 2024.

Wpływ migracji

prof. Iwona Paradowska-Stankiewicz, kierownik Pracowni Epidemiologii Chorób Zwalczanych Drogą Szczepień w Zakładzie Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego-PZH, zastępca kierownika Zakładu Epidemiologii, konsultant krajowa w dziedzinie epidemiologii:

<https://youtu.be/NmzBK2Cwo0Q>

Po okresie pandemii zwiększyła się w Polsce liczba zachorowań na choroby zakaźne, m.in. na grype, krztusiec, płonicę, gruźlicę. Można wiązać to z deficytami immunologicznymi, spowodowanymi przez COVID-19. Wśród chorych na gruźlicę jest wielu cudzoziemców, zwłaszcza z Ukrainy. W bieżącym roku odnotowano też duże ognisko legionellozy.

Prognozując przyszłą sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych, należy wziąć pod uwagę wiele czynników, w tym powoli zmniejszający się z roku na rok odsetek dzieci, które przyjęły wszystkie szczepienia według ich obowiązującego kalendarza. Pocięcza natomiast fakt pojawiania się nowych, bezpiecznych i skutecznych terapii, w tym szczepionek, co pozwala na coraz lepszą kontrolę zachorowań.

Wykrywanie zakażeń HCV jako profilaktyka marskości

i raka wątroby

prof. dr hab. n. med. Robert Flisiak, Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku,
prezes Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych

<https://youtu.be/pJP75tAErio>

Celem WHO jest eliminacja WZW typu C albo zakażeń wirusem HCV do r. 2030. Czy ten ambitny cel ma szanse na realizację? W latach 2015-2020 o 11 proc. zmniejszyła się liczba zakażonych. Jest to możliwe przede wszystkim dzięki skutecznemu leczeniu. Jednak w Polsce ciągle zbyt duży odsetek wśród leczonych pacjentów stanowią ci z zaawansowaną chorobą.

Aby leczyć zakażenie, należy je wykryć. Tymczasem nie wykonuje się w Polsce powszechnie testów skriningowych na HCV. Badania te są traktowane jako testy diagnostyczne, co wydłuża i komplikuje cały proces. A nie wolno zapominać, że wykrywanie zakażeń HCV należy do profilaktyki onkologicznej, bo leczenie zakażenia chroni przed rakiem wątroby.

WZW C – strategia na poziomie samorządów

Marek Wójcik, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

<https://youtu.be/ROzNjtQbNKc>

Istnieje wiele czynników, warunkujących tworzenie strategii wobec chorób zakaźnych. Należy do nich większa niż przed pandemią świadomość społeczna na ten temat, ale też jednocześnie wzmożona aktywność ruchów antyszczepionkowych. Jednak brakuje ogólnokrajowej koncepcji zwalczania chorób zakaźnych.

Jak w tej sytuacji samorządy mają prowadzić programy profilaktyczne, w dodatku przy zmniejszonych obecnie dochodach? Powinny wykorzystać każde dostępne wsparcie, w tym fundusze unijne, i starać się zachować dotychczasowy potencjał, stawiając przede wszystkim na szeroko pojętą edukację, dotyczącą profilaktyki zdrowotnej.

Koalicja Polska wolna od HCV

Tomasz Jan Prycel, CEESTAHC Poland

<https://youtu.be/Czqz3ET5fx4>

W walce z zakażeniem HCV kluczowe jest upowszechnienie badań przesiewowych, realizowanych w ramach POZ oraz w szpitalach (na SOR-ach lub izbach przyjęć) oraz w zakładach karnych. To zadanie podkreślają eksperci kliniczni. Taki jest też postulat kampanii Polska Wolna od HCV. Aby go zrealizować, potrzeba współpracy różnych środowisk. Ważną rolę mają tu do odegrania samorządy, najlepiej znające lokalne potrzeby zdrowotne. Potrzeba im jednak praktycznego wsparcia w przygotowaniu programów oraz materiałów edukacyjnych najwyższej jakości. Taką pomoc może zapewnić powstająca Koalicja HCV, w ramach której będą działać m.in. platforma edukacyjna, a także warsztaty dla samorządów w zakresie tworzenia programów profilaktyki zdrowotnej.

Podsumowanie 19 Europejskiej Konferencji AIDS-EACS 2023

prof. dr hab. n. med. Justyna Kowalska, Klinika Chorób Zakaźnych dla Dorosłych, Wydział Lekarski, Warszawski Uniwersytet Medyczny

<https://youtu.be/R6vD4DY1XxA>

W odbywającej się w Warszawie październikowej konferencji uczestniczyło 2799 osób z 95 krajów. Jednym z ważnych poruszanych tematów była opieka w zakresie HIV nad uchodźcami z Ukrainy, gdzie jej system został zdestabilizowany. Część potrzebujących leczenia podjęto je w Polsce.

Dyskutowano też o większej niż u reszty populacji podatności osób z HIV na nowotwory i choroby serca. W tym drugim przypadku ryzyko zmniejsza podanie statyn. Trzeba jednak pamiętać, że 18 proc. pacjentów umiera w ciągu pół roku od rozpoznania, ponieważ nastąpiło ono zbyt późno.

Diagnostyka chorób zakaźnych: infekcja wirusowa czy bakteryjna - jak rozróżnić? Wskazania do antybiotykoterapii

dr n. med. Paweł Grzesiowski, prezes Fundacji Instytut Profilaktyki Zakażeń, przewodniczący Stowarzyszenia Higieny Lecznictwa, Centrum Medycyny Zapobiegawczej i Rehabilitacji w Warszawie, ekspert Naczelnej Rady Lekarskiej ds. zagrożeń epidemicznych

https://youtu.be/71CcWKS_0Fk

Na powstawanie groźnego zjawiska antybiotykooporności wpływ mają lekarze, weterynarze, rolnicy i pacjenci. Z jednej strony rośnie liczba osób podatnych na infekcje bakteryjne, z drugiej – bakterie mogą

stać się odporne na lek nawet w trakcie jednej kuracji. Podczas pandemii antybiotyki często stosowano w nadmiarze i niepotrzebnie. W Polsce brak nadzoru nad ich przepisywaniem, takiego, jaki funkcjonuje w Norwegii.

A przecież wiele infekcji nie wymaga stosowania antybiotyku. Nie jest on też potrzebny przy bezobjawowej bakterii. Trzeba również pamiętać, że stosowanie leków bakteriobójczych u zwierząt hodowlanych przekłada się na zdrowie człowieka. Zapobiec sytuacji, w której nie będzie skutecznych leków, można za pomocą precyzyjnej diagnostyki mikrobiologicznej oraz aktywnego nadzoru nad antybiotykoterapią.

Wzmocnienie nadzoru nad RSV

Izabela Kucharska, zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego

https://youtu.be/ts6JR16Q_DO

Zakażenie RSV jest niebezpieczne przede wszystkim dla małych dzieci i dla osób starszych. Może powodować poważne powikłania i prowadzić do zaostrzeń chorób współistniejących. Leczyć można te infekcje jedynie objawowo. W poprzednim sezonie odnotowano znaczną liczbę hospitalizacji w grupach ryzyka.

W bieżącym roku RSV stało się elementem nadzoru epidemiologicznego, co oznacza obowiązek zgłaszania zachorowań. Zgłaszalność ta ma być poprawiona poprzez zintegrowany nadzór nad zakażeniami grypą, Covid-19 i RSV.

Debata z udziałem uczestników konferencji

<https://youtu.be/u8Ypa5is1qU>

Pandemia miała negatywny wpływ na leczenie chorób zakaźnych w Polsce. System został dezorganizowany, a społeczeństwo osłabione immunologicznie. Wszystko to nałożyło się na wieloletnie opóźnienia w polskiej ochronie zdrowia. Dobrą stroną pandemii mogło być ukazanie problemów i zwiększenie ich świadomości u obywateli, choć na razie nie przekłada się to na gotowość do szczepień. Potrzeba w Polsce długoterminowej strategii leczenia chorób zakaźnych. Jej podstawą powinna być od najmłodszych lat edukacja, która musi się zaczynać od wyrobienia podstawowych nawyków higienicznych. Tym bardziej, że przed wieloma chorobotwórczymi drobnoustrojami doskonale możemy się obronić za pomocą szczepień i zachowań prozdrowotnych.